

Barúwa ya Paúli kwa Vakolosáai Mulongooryo

Barúwa ihi yaandikwa ni mutumwi Paúli kwa vaantú ^vamura Yéesu va múujii wa Kolosáai (1:1-2). Paúli aandika barúwa ihi hamwi na barúwa kwa Vaeféeso na Vafilipi mpiindi ^ajáa manyololwii úko Róoma. Vamanyi va Masáare vaséaa aandika barúwa ihi kati ya myaaka ya 60-62 keende Kirisitu ^avyaalwa. Paúli si avariýula Masáare Maaja úko Kolosáai tukú, ^vyeene vyoónekanaa mpuka ya vaantú ^vamura Yéesu úko Kolosáai yaanda na mutumwi ^asewáa Epáfura (1:7; 4:12).

Mpiindi Paúli ^ajáa manyololwii, ajáa awyíirwa masáare ya vakiindya va ulongo ^veene vavaju-uwáa vaantú ^vamura Yéesu va Kolosáai (2:4, 8). Vaantú ^vamura Yéesu va Kolosáai vajáa vi-igava haviri, vaantú ^vamura Yéesu Vayahúudi na Vagiríki. Vamwi va vaantú ava, vasaakáa saangya masáare ya díini na túva jaavo, na uki-indya wa Yéesu (2:13-23).

Vayahúudi vaseáa, kooni muntu ^amura Yéesu, si anatwaalwa na kibawii na si atúubaa túva ja Kiyahúudi si ari rumwa ni Mulungu tukú. Maa kaa, Paúli akiindya ^vyeene kibawo cha kikomi kiri. Na kibawo ikyo ni cha mutima ^kibwéeyiwa na Kirisitu na si kibawo ^kibwéeyiwa kwa mikono ya vaantú tukú (2:9-12). Vagiríki novo vajáa vatiite

ukiindya mutũhũ wa uloongo ^mweene vava-heemberáa vaantũ (2:4, 8). Maa kaa, Paúli akiindya Yéesu Kirisitũ akiimana, yeeye ni mukúúlu mweeri ya vyoosi (1:15-20).

^Vyeene Kitáabu iki Chagavwa

Lũmbi, Paúli yoomũdũmba Mũlũngũ na yoovaloombera watuubi 1:1-14

Yéesu ni mukúúlu wa vyoosi 1:15-23

Mirimo ya Paúli kwa watuubi va Yéesu 1:24-2:5

Yéesu atũheera uhúuru na mwiikalo mufya 2:6-23

^Vyeene watuubi va Yéesu vasaakwa vindooki-ikala 3:1-4:1

Ukiindya na lũmbi jo kiimikirirya 4:2-18

Lũmbi

¹ Barúwa iyi, yafúmire kuri nĩni Paúli mutumwi wa Kirisitũ Yéesu kwa kusaaka kwa Mũlũngũ. Nĩni na Timotéeo mwaaniitũ,

² ni kũvaandikira tiise nyuunyũ vaantũ va Mũlũngũ ^veene mari vo kiilaangiwa kwa kũkundikaniwa kwaanyũ na Kirisitũ, nyuunyũ ^mwiikalaa múujii wa Kolosáai. Nduwo na mwiikalo mũja fuma kwa Mũlũngũ Taáta wiitũ jive na nyuunyũ.

Kũloomba kwa Paúli

³ Siku joosi, suusu tamũdũmbaa Mũlũngũ Taáta wa Mweenevyoosi wiitũ Yéesu Kirisitũ, mpiindi ^toomũloomba Mũlũngũ sa nyuunyũ.

⁴ Suusu tateera kumuruma kwaanyũ Kirisitũ Yéesu na ^vyeene mwaveenda vaantũ voosi va Mũlũngũ.

5 Kumuruma kwaanyu Yéesu na kweenda kwaanyu kwafuma kúri kwiilaangya kura ^kwiimiwa neeja sa nyuunyu uko kurumwii. Nyuunyu mwateera kwiilaangya uko, fuma hara ncholo ^mukavariyurirwe isáare ra kíkomi noo kúsea Masáare Maaja.

6 Masáare aya Maaja ^meene yavafikira nyuunyu yookeenera kúri weeru woosi. Masáare aya, yoovalandula mwiikalo wa vaantu sa viikale mwiikalo wo mweerya mutima Muluungu. Kei yoovalandula mwiikalo waanyu keende siku ira ya ncholo ^mukateere nduwo ya Muluungu na ^mukataange neeja kíkomi chaachwe ^vyeene kiri.

7 Nyuunyu mwakiindiwa Masáare Maaja fuma kwa Epáfura mutamami mwiiwiiswi. Suusu tamweenda, kei yeeye ni mutamami wo kiilaangiwa wa Kirisitu kipaango chiiswi.

8 Yeeye noo atuwyira ^vyeene mwaveenda vaantu va Muluungu kwa nyambirirya ya Mutima.

9 Sa jeyyo, keende ^tukateere masáare aya yaanyu, si tanareka kumaloomba Muluungu sa nyuunyu tuku. Tookiilomboola kúri Muluungu avakung'untire kutaanga yoosi ^meene yoosaaka mutamame, ko vaheera tooti yoosi ya kimutima na manyi woosi.

10 Aho, daha muri kiikala ja ^vyeene vasaakwa kwiikala vaantu va Mweenevyoosi. Mwiikalo waanyu kumweerya uri mutima Mweenevyoosi, kunu mootunga ndiwa kwa kira mirimo yaanyu miija, kei kunu mookoongereriwa kumutaanga Muluungu.

11 Tooloomba Muluungu avatheere ngururu joosi ja nkongojima jaachwe, sa mundahe kuyimirirya

19 Sa Muluungu eenda kukiimana kwaachwe koosi
kwiikale kuri Mwaana waachwe.☆

20 Kei kwa njira ya Mwaana waachwe,
Muluungu eenda ahindule mwiikalo ura
^wasaambuka ukava ^wabooha na viintu
vyoosi,
viintu ^viri aha weerwii na ^viri kurumwii.
Noo kusea, areeta mwiikalo muja kwa njira
ya sakami ya Mwaana waachwe, ira ^yiitwa
hara musalábii.

21 Aho ncholo, nyuunyu muja kuli na Muluungu.
Nyuunyu muja ni vavi va Muluungu miiririkan-
wii yaanyu ^myeene yareetá mwiikalo waanyu
muvi.

22 Maa kaa, haaha Mwaana ahindwire
mwiikalo muja kwa njira ya inkwya ya muviri
waachwe, sa avareete na mbere ya Muluungu
kunu muri vaaja, musiina lukwaalo na si luu
mukang'urirwe tuku.

23 Haaha moosaakwa mutuube kura kumu-
ruma Yésu. Kari musukiwesukiwe mreke kwi-
ilaangya ^kweene mwapata ^mukateere Masáare
Maaja tuku. Ayo noo Masáare Maaja ^meene
yavariyulwa kwa vaantu voosi va weeru. Na
nini Paúli naava mutumami wa Mweenevyoosi
wo kaarya ayo Masáare.

*Murimo wa Paúli Kuri Mpuka ja Vaantu
^Vamuruma Yésu*

24 Haaha, navyeëndire kuturikiriwa sa nyuunyu.
Muvirii waani nookiimikirirya yara ^yakeheka

☆ 1:19 Laanga Vakolosáai 2:9.

uturikirii wa Kirisitu sa maviri waachwe, noo kusea, mpuka ya vaantu ^vamura.☆

25 Nini nasaawulwa ni Mulungu nive matamami wa vaantu ^vamura Yésu, sa nivaretere nyuuny isáare ra Mulungu, na jeyyo, rikiimane.

26 Isáare iri ni fuumbo keende aho kali na kwa mbyaalo joosi. Haaha rakunukulwa kwa vaantu va Mulungu.☆

27 Mulungu alamula kuvavariyirira voovo usungaati wa nkongojima ya fuumbo iki sa vaantu si ^vari Vayahúdi. Isáare ra fuumbo iyo, ni Kirisitu ^ikalaa isii yaanyu, kei yeeye noo kwiilaangya kwaanyu ^muri kuva hamwi nkongojimii yaachwe.

28 Sa jeyyo, tookaarya isáare ra Kirisitu, toovalama kutu na toovakiindya vaantu voosi kwa tooti yoosi Mulungu ^atuheera. Jeyyo, twareete voosi na mbere ya Mulungu, kuu vookiimana ko lamaniwa na Kirisitu.

29 Iki noo ^choobweyya ntamame murimo kwa amanyiki waani voosi na kutamama kwa laviro lwaachwe lukulu ^lweene lwatamamaa kuri nini.

2

1 Noosaaka mataange ^veene namanyikaa kutamama munamunu sa nyuuny, na sa vaantu ^vamura Yésu va Laodikia, na sa vaantu vingi voosi ^vamura Yésu ^veene si vanawaayya kunyona miiso kwa miiso.

2 Noobweyya jei, sa vatuuriwe mitima, na mitima yaavo ilamaniwe hamwi kuri kwiiyenda,

☆ 1:24 Laanga 2 Vakorinto 4:10-12; Vafilipi 3:10-11.

Laanga Vaefeso 3:3-5.

☆ 1:26

na sa vave na usúngaati wa umanyi ^wakiimana wa fuumbo ya Mulungu. Fuumbo iyo, ni Kirisitu mweeneevyo.

³ Isii yaachwe kwiivisa máari joosi ja kikomi ja mberii ja tooti na ja umanyi.

⁴ Ni kuvawyiira niise jei, sa mudiire ruma muntu yoyoosi avakoovere kwa masáare yo vacheemba.

⁵ Sa baa neembe niini ndiri kuli na nyuunyu kimviri, ni na nyuunyu ndiri mitimii. Navyeëndire sa mookiikala ja ^vyeene mwasaakwa, na kumwiilaangya kwaanyu Kirisitu ni kukúúla.

Mwiikalo ^Wakiimana kwa Kirisitu

⁶ Haaha nyuunyu ja ^vyeene mwamuhokera Kirisitu Yéesu ja Mweenevyoosi, mutuube kwiikalan'ya ne.

⁷ Mave na miriri isii yaachwe, yeeye ave mwaariryo waanyu na mwime neeja ko yaruma yara ^mwakiindiwa. Na mutuube kumudumba munumuntu.

⁸ Laangi neeja, kari muntu avabweeye mave vatamwa kwa ukiindya mutuhu na wa ukwaata tuku. Ukiindya uwo ufumo waachwe ni weeru, na tava ja vaantu ^viihókereryaa na si uri wa Kirisitu tuku.

⁹ Sa kukiimana kwa Mulungu, kumwaari kari maviri wa wuntu wa Kirisitu.

¹⁰ Na nyuunyu ko lhamaniwa hamwi na Kirisitu, mwakiimana. Yeeye Kirisitu noo ^ari mweeri ya kira utemi na wiimiriri.

¹¹ Kari yeeye mwatwaalwa na kibawii, si kwa mikono ya vaantu tuku, maa kaa, kwa kibawo

^kibwéeyyiwaa ko kundikaniwa na Kirisitu mwee-neevyo. Kibawo ikyo, chavaseyyirya ufumo wa wuuntũ wa uvi.

¹² Noo kusea, ^mukabatisiwe, mwataahwa hamwi ne, na mwafufulwa hamwi ne sa mwiilaangya ngururu ya Mulungu. Yeeye amufufula Kirisitu fuma kwa ^vaakwa.

¹³ Nyuunyu mitima yaanyu ijáa yaakwa sa uvi waanyu, na sa ufumo wa wuuntũ waanyu wa uvi si ^jáa unatwaalwa na kibawii tuku. Maa kaa, Mulungu avabweeyya mukava nkaasu hamwi na Kirisitu. Noo kusea, asea uvi wiitu woosi wasíre.

¹⁴ Mulungu amoola kiloongi cha noongwa jiitu joosi ja uvi. Akakifweita chalumwi ko kivairira musaláabii.

¹⁵ Aho musaláabii, Kirisitu asumula utemi na wiimiriri. Akukwaatya soni utemi na wiimiriri mbere ja vaantu, ko kuusiinda kwa njira ya musaláaba.

¹⁶ Sa jeyyo, kari murekere muuntũ baa umwi aluuse irya kari nyuunyu sa viintũ ^muríjaa au ^munywíjaa tuku, au sa viintũ si mutúubaa tuva jaavo ja ngovi jimwi tuku, ngovi ja mweeri majía au ngovi ja siku ya Sabáato tuku.

¹⁷ Ivyo vyoosi ni murimírimi vii wa masáare ^yari kuuja, na ayo yoosi kikomi chaachwe chooneka kwa Kirisitu.

¹⁸ Kari mumuteerere muuntũ yoyoosi ura ^yookiivaa kipeembe yeeye ni muja kwa uholi wa uloongo na kunu ínamiraa mirimu tuku. Muuntũ ja uwo ^akwáatyaa njori jaachwe, ni mukudamu kwa miryungu ya ufumo wa kiwuuntũ wa mukube.

¹⁹ Uwo iikera lukova na Kirisitu, yeeye Kirisitu alóngoolaa vaantu vaachwe ja mutwe viintũ

^ulóngoolaa muviri. Yeeye abwéeyaa muviri woosi wiikwaate hamwi na ngereera ja muviri na makwáari, na wakúlaa ja ^vyeene Muluungu abwéeyaa ukule.

20 Sa viintu mwaakwya hamwi na Kirisitu☆ na makalamuririwa fuma ukiindyii wa tuuva ja vaantu, haaha sa che mookiikala ja muri vaantu va ihi weeru? Si vyabooha kutuuba tuuva tuku, baa ja

21 kukwaata kiintu jei tuku, saira chóorya kira tuku, au saasya kiintu iki tuku.

22 Viintu ivyo, ni tuuva na ukiindya wa vaantu ^mweene utámanyanyaa na viintu ^visáambukaa ^viri hamula tumiwa.

23 Kikomi vaantu ^vatúubaa tuuva ijo, voónekanaa ni vaantu ^vari na tooti. Vatúubaa kwiinamira ^kweene viivikira voovo veeneevyo, kahola na kwimirira muviri kwa ukari. Maa kaa, tuuva ijo ^ng'eene viivikira si jiri daha kukitira uláku wa miviri tuku.

3

Mwiikalo Mufya

1 Haaha sa viintu Muluungu avafufula hamwi na Kirisitu, yasaakiri masáare ya kurumwii kuuntu Kirisitu ^ari, iikyire mukono wa kulume wa Muluungu.

2 Iririkani viintu vya kurumwii na si viintu vya weeru tuku.

3 Sa nyuunyu mwaakwya,☆ na nkaasu yaanyu haaha yaviswa hamwi na Kirisitu kari Muluungu.

☆ 2:20 Laanga Varúumi 6:1-11; Vagalatia 5:19-20; Vakolosáai 2:12.

☆ 3:3 Laanga Vakolosáai 2:12, 20.

⁴ Mpĩndi Kirisitu ^ari variyulwa, yeeye ^ari na nkaasu yaanyu, baa nyuunyu variyulwa mari hamwi na yeeye nkongojimii.

⁵ Haaha ulai kira kiintu ^kiri isii yaanyu ^cheene kiri na ufumo wa weeru, uhanguti, kubweeyya kosu, ulaku, mpiima mbi na kudiira kwiikinkima, noo kusea kwiinamira vidabalaíyo.☆

⁶ Sa ayo, irya ra nkalari ya Mulungu ni kuvujira riise vara si ^vamutéeraa Mulungu.

⁷ Nyuunyu hara kali mwatamamá viintu ivyo vivi, mpĩndi ^mwiikaláa kati na kati yaavo.

⁸ Maa kaa, haaha fweiti viintu ivyo vyoosi, nkalari, kukorera nkalari, uvi, kulongowererya na kituki fuma milomwii yaanyu.

⁹ Kari mwiilóngoweraa tuku, sa mwaseyya wuntu waanyu wa kali na mirimo yaachwe.

¹⁰ Mwiivikira wuntu mufya na moobweeyyiwa ufya umanyi waanyu sa mwiifwaane na yeeye ^avumba.

¹¹ Sa jeyyo, kusiina Muyahúudi na muntu si ^ari Muyahúudi tuku, ^atwaalwa na kibawii na si ^atwaalwa na kibawii tuku, mayeni au mumpeto tuku, mutamwa au muntu ^ari húuru tuku,☆ maa kaa, Kirisitu ni kira kiintu na ni kari voosi ari.

¹² Haaha sa viintu nyuunyu mwavíre ni vaantu ^vasaawulwa ni Mulungu, muve na mutima wa mbavariri, wuja, kwiikiimya na isi, kuhola na uyimiriri.

¹³ Mündookiivereka na kooni muntu ari na isáare kwa mwiiwaachwe, mündookiisea yasíire

☆ 3:5 Laanga Vaeféeso 5:5.

☆ 3:11 Laanga Varúumi 10:12; Va-

galatía 3:27-28; 6:15.

ja ^vyeene Mweenevyoosi avasea yasírire nyu-
nyu.

¹⁴ Kikúúlu kúri ayo yoosi mwiiyende, sa kwi-
iyenda noo kwakúndikan'yaa vyoosi kwa wúja
vikava hamwi.

¹⁵ Mwiikalo múja wa Kirisitu wíimirire mitima
yaanyu. Mwiikalo múja úwo noo mwaanirirwa
kúri múviri úmwi. Kei múve ni vaantu ^vari na
dúmbi kwa Múlungu.

¹⁶ Isáare ra Kirisitu riikale isii yaanyu kwa
usúngaati waachwe woosi kúnu mookiikiindya
no kiiluma kutu kwa tooti joosi, no mwímbira
Múlungu kwa mitima yaanyu, no mudúmba kwa
sabúuri, chímba na kilúmba cha mutimii kwa
Múlungu.☆

¹⁷ Roroosi ^muri lúusa, au ^muri bweeyya,
túmami kwa irina ra Yéesu Mweenevyoosi,
kúnu moomudúmba Múlungu Taáta kwa njira
yaachwe.

Mwiikalo wa Nyuumba kwa Vaantu ^Vamuruma Yéesu

¹⁸ Nyuunyu vaki, mwiikiimye na isi ya valume
vaanyu ja ^vyeene vyasaakwa kwa vaantu
^vamuruma Mweenevyoosi.☆

¹⁹ Naanyu valume, veendi vaki vaanyu na kari
múve vakari kwaavo túku.

²⁰ Vaana, múve na matu kwa vavyíiri
vaanyu kwa kira kíntu, sa kubweeyya jeyyo
kwamweéryaa mutima Mweenevyoosi.☆

☆ **3:16** Laanga Vaeféeso 5:19. ☆ **3:18** Laanga Vaeféeso 5:22; Tíito
2:5. ☆ **3:20** Laanga Vaeféeso 6:1.

21 Vala taáta, kari m_uvasáakuriryaa vaana vaanyu tuku, sa ifaanaa vakakera mpiima.☆

22 Naanyu vatámwa, m_uve matu kwa vee-
nenyuumba vaanyu va kiw_uantu kwa mirimo
yoosi. Bweeyi jeyyo mpiindi joosi, na si ive
mpiindi ^voovona vii tuku sa mwiiyonekye mwa-
booha tuku. Maa kaa, m_uvanyemye mpiindi
joosi kwa matima woosi sa kubweeyya jeyyo ni
kumanyemya Yéesu Mweenevyoosi.

23 Roroosi ^muri tumama, tumami kwa matima
woosi sa Mweenevyoosi na si sa vaantu tuku.

24 Taangi hokera muri upaari waanyu fuma
kwa Mweenevyoosi ja kilungulungu. Mutumamiri
Kirisitu Mweenevyoosi.

25 Muuntu ^abwéeyaa uvi, rihwa ari mavi
yaachwe, sa Muluungu si asínanalaa tuku.☆

4

1 Naanyu veenenyuumba, vabweeyiriyi
vatámwa vaanyu viintu vira ^vyasaakwa na kwa
uwoloki, sa mwamányire baa nyuuny mwatite
Mweenevyoosi waanyu ^ari kurumwii.

Ufairiri Wiingi

2 M_undoomuloomba Muluungu siku joosi, m_uve
miiso na kei m_undoomudumba Muluungu.

3 Kei m_undootuloombera suusu sa Muluungu
achungule njira yo varyula isáare raachwe, sa
tudahe kwaarya isáare ra Kirisitu. Aho mbere,
isáare iro rijáa ni fuumbo. Kei nini nachuungwa
so kwaarya isáare iro.

☆ 3:21 Laanga Vaeféeso 6:4. ☆ 3:25 Laanga Vaeféeso 6:5-8.

⁴ Mundookũnoombera sa nvariyele pusu pusu ja ^vyeene vyasaakwa.

⁵ Mpiindi ^muri na vaantu si ^vanamuruma Yeesu, mave na tooti, na iyo nkalo mwiitamire neeja.☆

⁶ Ndusika jaanyu jive ja nduwo siku joosi na jindoobweeyya mũntũ amerye mati, sa mtaange kuuyirya vyabooha kira mũntũ.

Lumbi jo Herererya

⁷ Tíkiko mwaaniitũ namweenda. Yeeye ni matumami wo kiilaangiwa ^tatũmamaa hamwi ne murimo wa Yeesu Mweenevyoosi. Yeeye vawyĩra ari isimwi raani roosi.

⁸ Namutũmire kuri nyuunyu sa avawyĩre isimwi riiswi na avaheere mitima.

⁹ Kuujan'ya iise na Onésimo mwaaniitũ ^tamweenda na wo kiilaangiwa, na ni mũntũ wa meenyu. Voovo vawyĩra vari yoosi ^yoofumira aha.

¹⁰ Aristáriko ^nachuungwa hamwi ne aha manyololwii, avalũumbiirye. Maáriki mwaanaavo na Barinába avalũumbiirye. Nyuunyu mwahokera ndairiri sa Maáriki, ^ari fika mamuhokere neeja.

¹¹ Yeesu ^aánirirwaa Yústo, avalũumbiirye. Ava noo Vayahúudi vooveene ^vamuruma Yeesu ^ntũmaman'ya novo murimwii wa Utemi wa Mulungu. Ava vaantũuryaa matima maatũku vii.

¹² Epáfura mũntũ wa meenyu na matumami wa Kirisitu Yeesu avalũumbiirye. Siku joosi amányikaa kuloomba sa nyuunyu mwĩme neeja kuri kusaaka

☆ 4:5 Laanga Vaeféeso 5:15-16.

kwa Mulungu na mukangaale ndairirii jaachwe joosi.

¹³ Kikomi noolusa, níne ^vyeene yoomanyika kutumama sa nyuunyu na sa vaantu va múji wa Laodikía na Hierapóoli.

¹⁴ Lúka dakitári wiiswi ^tamweenda na Déema vavalúumbiirye.

¹⁵ Valuumbyi vaaniitu voosi va Laodikía. Kei muluumbyi irumbu riiswi Nímufa na mpuka ya vaantu ^vamura Yéesu ^valúmanaa kaayii kwaachwe.

¹⁶ ^Muri humula soma barúwa iyi, yoosaakwa itwaalwe ikasomwe kwa mpuka ya vaantu ^vamura Yéesu va Laodikía. Baa nyuunyu moosaakwa musaake njira yo soma barúwa ^vapata voovo.

¹⁷ Muwyyiri Aríkipo akiimikirirye neeja ura marimo ^aheewa ni Mweenevyoosi.

¹⁸ Nini Paúli navaándikiire lumbi iyi kwa mukono waani mweeneevyo. Kumbukiri nini ni manyololwii ndiri. Nduwo ya Mulungu ive na nyuunyu.

Rangi **Rangi Translation Project (New Testament)**

copyright © 2023 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Rangi

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 May 2025 from source files dated 8 May 2025

f1dc5da6-bc39-5ea5-ac13-942132b5feb6